

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop, (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőséghez cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza.

UJ KELET

ESZDŐ-POLITIKAI-NAPILAP

1924 augusztus 23 Szombat

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 190. szám

5684. Ab 23

Az erjedő Balkán

Egészen megszokott dolog, hogy amikor valamelyik nyugati államban a Balkánról beszélnek, a legenyhébb epiteton, szelvelly ezt a területet illetik: „tűzfészek” vagy „darázs-fészek”. Az emberek agyában ködös és zűrzavaros képek jelennek meg s a Balkán a nyugatiak tudatában úgy él, mint a világ legkáotikusabb, legkorruptabb és legelmaradottabb földdarabja. Ha ez a megítélés nem is mindenben igazságos, de mindenesetre jellemző a Balkánra. A nyugati ember a Balkánt csak azokból a napih reptől ismeri, amelyek a sajtóban napvilágot látnak. És ez elég gyakran történik meg. Alig telik el nap, hogy egy balkáni forradalom, vagy puccs hírére ne hozza a táviró. Az pedig a legenyhébb dolgok közé tartozik, hogy ma itt, holnap ott vannak határcidensek, ma bulgár bandák törnek be jugoszláv területre, holnap albán komitósik támadják meg a görög határt. Olyan ez a terület, mint egy hi nem aludt vulkán, amelynek sötét mélyétől állandóan felszínre tör a forrógó láva és még a legcsendesebb időkben is a hamu alatt vörösen fénylő parazsak izzanak.

Az európai érdeklődés az elmúlt öt év alatt nem sok figyelmet fordított erre a területre, jóllehet minden nagy államnak súlyos politikai és gazdasági érdekei fűződnek a Balkánhoz. Tulságosan lefoglalta őket a német-francia vita és a kísérletes orosz probléma. A londoni konferencia ebbe az átves nyugtalanságba szelendőt hozott s a pattanásig feszült figyelem most kissé elfordult a Ruhr-mentéről. Az orosz probléma bár távolról sírva annyira elintézve, mint a német kérdés, ma már nem oly közvetlen veszedelmekkel terhes, mint évekkel ezelőtt volt. Az angol orosz szerződés, amelyet egy kiváló angol publicista ementálisszerződésnek nevezett ugyan, vagyis olyan produktumnak, amiben több a lyuk, mint a sajt, szintén meggyőzték a világ lecsókhentit az orosz veszedelméről. Ezek a momentumok meggyőzték meg, hogy az európai érdeklődés hosszú évek után most ismét a Balkán felé fordul. A német és orosz probléma után a balkáni viszonyok azok, amelyek a leggyorsabban mértékben vezélyeztetethetik a világ békéjét. Egészen külsős, mondhatni fatális tényezők, földrajzi és politikai viszonyokkal van megverve ez a földdarab, amelyeket csak a kulturában való fejlődés és a nemzeti elfoglaltságok megnyúlése váltathat át áldássá. Ma csak azt látjuk, hogy azon az irányban his területen, amelyet Balkánnak neveznek, több mint husz százallé nemzeti életre igényt tartó, egymásra féltékeny és gyűlölködő kis nép él, amelyeknek majdnem mindegyike elégedetlen a mai politikai renddel. Itt van Jugoszlávia, ahol három egész közeli rokonságban álló nép: a horvát, szlovén és a szerb nem bír megférti egy államegység keretében. Ugyanilyen, vagy ehhez hasonló belső problémája van a legtöbb keleti országnak.

Az államoknak egymáshoz való viszonya semmivel sem nyújt tisztább képet, mint a belső helyzet. El nem intézett határviták, gazdasági elégedetlenségek és hatalmi féltékenységek zaverják a balkáni együttélés harmóniáját. Hol a fűzető út ebből a kószból? Az európai tudósok és gondolkodók már régen látják az utat, már régen hirdetik az egyedüli lehetséges megoldást, de a nacionalista fellángolások mámoros napjaiban megmosolyogták a naiv javaslatokat. Most Szovjetország lépett elő ugyazzal a tervvel: **föderációba kell tömöríteni a Balkán államokat.** Félünk, hogy e javaslatnak most sem lesz nagyobb visszhangja, annál kevésbé, mert Szovjetország javasolta. De ha ma még el is utasítják maguktól a föderáció gondolatát a Balkán népei, el fog érkezni a nap,

talán nincs is nagyon messze, amikor ez események kényszere fogja valódi váltani ezt az egyszerű és lézenfekvő tervet. Az itt lakó kis népek rá fognak végre jönni — igaz, véres tarulások árán, — hogy a répeknek egymás-

mellett és egymásért és nem egymás fölötti vagy egymás ellen kell élniök. S a föderáció tulajdonképen nem is jelent egyebet: a népek egyezárguságának elismerését és mindenkinek egyforma jogát a kulturához és az élethez.

Balkánföderációt akar Oroszország

Radics moszkvai utjának hatása. A balkáni ellentétek föltételül rebbarásra vezetnek, ha idejekorán nem enyhítik le őket

Sürgösen összehívják a kisantantot

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Abban a pillanatban, hogy a londoni konferencia határozatai által a nagyállamok egymáshozótti vitája nyugvópontra jutott, az európai érdeklődés frontjára mindennél sürgetőbben cdkerült a Balkán-probléma. Még ssha olyan robbanásig feszült nem volt ez a kérdés, mint ma. A háttérben működő erők jtrészt most is ugyarazok, mint a világháloru előtt voltak. Elsősorban Oroszország jön számításba, amely a régi cári külpolitika tradícióihoz híven messzemenő terveket szó a Balkánal kapcsolatban. Frar cisországnak szintén élénk aspirációi vannak a Balkánon. És itt vannak az egymással farkaszenet néző, vetélkedő kisállamok, amelyek saját jószántuktól aligha lesznek képesek az annyira szükséges egyensulyi helyzetet megteremtteni. Ma még egyelőre a kisantanttal kísérleteznek, de egyre erőteljesebben hargzik a kiválság, hogy a Balkán békéjére ezertul egy skálal erőteljesebb és egységesítő államcsövetség tegyeljen.

A szovjet Balkán föderációt akar

A belgrádi lapok élénken foglalkoznak a szovjetkormányrak azel a jegyzékével, amelyet Rakovszki népiptatos az angol-orosz tárgyalások befejezése alkalmával az angol kormányhoz intézett. A jegyzékben Rakovszki kifejtji, hogy egy Oroszországnak, mint a többi európai államoknak kötelességük, hogy az új háborút megakadályozzák. Délkelet-Európára, különösen a balkáni problémára, amely a multben is véres háborúkat idézett elő, továbbra is fokozott figyelmet kell fordítani.

— A két balkáni háború — mondja a jegyzék — 1912-ben és 1913-ban nem szmmitette meg az újabb balkáni konfliktus lehetőségét, sőt azt még növelte. Aki figyelmeztet a balkáni helyzetet láthatja, hogy ott még nagyon sok olyan probléma van, melyek közül bermelyik már holnap új háborút okozhat. Macedónia, Trácia, Montenegró, Horvátország, Szlovénia és Magyarország tege és egyéb kérdések máris felmerültek a kormányok előtt és megoldásra várnak.

Radics hatása

A szovjetkormány véleménye szerint az egyik fő elv, amellyel a vidékek népeinek és államainak érdekét meg lehetne védeni, az, hogy egy erősebb állami szervezetet teremtsenek, amely alkalmas arra, hogy a gazdasági és politikai fejlődést lehetővé tegye. Ez az elv a föderalizmus. Ennek az elvnek elfogadása Jugoszláviában — a föderáció határain belül függetlenség Horvátországnak, Szlovéniának, Montenegrónek, Macedóniának, Dalmáciának és Szerbiának — meg fogja szüntetni azt a válságot, amely ebtén az országban az állam keletkezése óta állandóan tart és amelyet nem szabad erőszakkal megoldani.

A jegyzék a továbbiakban Bulgáriának a Dobrudzsára való igényéről, valamint a bolgár-görög kérdésről és a kikerülhetetlen román-magyar konfliktusról beszél. A szovjetkormány a konfliktusok békés megoldását kívánja.

A jegyzék nagy feltűnést keltett Belgrádban és a lapok rémutatnak arra, hogy szon már meglátszik Radics moszkvai tertzokodásának hatása, mert a szovjet jegyzékben hirdett külpolitika teljeseen meggyezik Radics politikájával.

Sürgösen összehívják a kisantantot

Radics hazaérkezése mindenesetre fordulatot jelent a Balkán politikájában. A bukaresti

„Lupta” diplomáciai forrásból nyert információ alapján azt írja, hogy a kisantantot szeptemberben rendkívüli konferenciára fogják összehívni. Ennek oka Radics befolyása a jugoszláv kormány külpolitikájára, amelynek hatása alatt a Davidovics-kormány precizirozni akarja a kisantant politikáját az orosz kérdésben. Ha a másik két kormány hozzájárul a jugoszláv javaslatához, ugy a konferenciát szeptember végén tartanák meg Zágrábban. A horvát fővárost a horvát nép iránti figyelemből ajánlja a Davidovics kormány és oélszerűségi szempontból is, mert közel van Genfhez, ahol a kisantant külügyminiszterei tudvalevőleg résztvesznek a népszövetség konferenciáján és visszatérőben tartanák meg a zágrábi konferenciát.

A „Viitorul” cáfol

A „Viitorul” a „Lupta”-nak a kisantant rendkívüli konferenciájáról szóló hírére megcáfolja, illetve kijelenti, hogy nincs szó másról, mint hogy Duca külügyminiszter találkozni fog Marinkovics jugoszláv külügyminiszterrel Genfben utazása alkalmával. Az „Indreptarea” ugyanezen hírral kapcsolatban megjegyzi, hogy a kisantant nézve nem is létezik orosz probléma, mert a legutolsó prágai konferencián mindegyik tagállam részére teljes alciószabadságot biztosítottak e tekintetben.

Millerand a kisantantról

Páris, aug. 22. Millerand kijelentette a Revue Necemdaire című folyóiratban, hogy Franciaország érdeke Európa mielőbbi helyreállítása, a szerződések teremtette helyzet konszolidálásával. Fenn kell tartani Franciaország barátságos viszonyát Belgiummal, Lengyelországgal, Csehszlovákiával, Jugoszláviával és Romániával. Ezért van szükség a kisantantra is. Az új államok jövőjében bizik, mert máris jelentékeny elchalahadásról tettek tanúságot a konszolidáció terén. Nézete szerint a londoni konferencia legfontosabb eredménye a szövetségek egységének helyreállítása. Sajnálja azonban, hogy a konferencia nem foglalkozott Franciaország biztonságának annyira fontos kérdésével.

Lengyelország visszautasította a szovjetkötvetet

Varsó, augusztus 22. A kormány értesítette az orosz szovjetkormányt, hogy nem akceptálhatja Lazarevics Vojkovnak lengyelországi követté való kinevezését, mert Lazarevics volt sz, aki elrendelte a cári család legyilkolását. Vojkovot tavaly Kanada is visszautasította.

„Romániának együtt kell haladnia a népszövetséggel”

(Bukarest, aug. 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Titulescu kijelentette az Argus londoni tudósítójának, hogy a spasi konferenciától a mai napig jelentékeny fejlődést mutatnak a demokratikus eszmék, Masdolnald és Herriot, valamint a népszövetség a nemzetközi jogban a demokratizmus doktrínáját proklamálta. Romániának együtt kell haladni a népszövetséggel és támogatnia kell azt azzal a meggyőződéssel, hogy annak segítségével az ország biztonságának és Románia nemzeti méltóságának összes pcszulátumait könnyebben biztosíthassa.

St. Romasetter Robert
Budapest
I. Dióti 2. II. s.
rélvire
Negyedévre
Egy hó
Egy varoi.
Bukar.
Cse.
Egy hón.
Egy szám — 150ck

zweig
Handlung) CLUI
Széchenyi-terj
Saját ház.
Szerü és díszkötésü
Saját háza!

gépek

tipari gépek,
betontéglák,
terazzo, gra-
a kézi és erő-
betoncsövek,
építési anyac-
mentfestékek
szállíthatók.

NA
diátor Rt.
12.

dijmentesen!
vásárol, kér-
intését

AR
okát össze-
ben meg-
és bár-
áron

és és ládagyar
tói-ut) 1 sz

rólag
DL

mert ez
kladós!
nagyváradi
si, szigoruan
zerint.

MOS Cluj

sek
nye sebbek

Dr. Klein Sámuel a jeruzsálemi egyetem tanára

A zsidó nép vágyakozó tekintete előtt, az egész kulturvilág meleg érdeklődése közepette bontakozó jeruzsálemi héber egyetem kialakulásának újabb jelentős fázisáról értesülünk: az egyetemi bizottságnak Londonban, július végén tartott ülésében beöltöztek a szoros értelemben vett zsidó tudomány-szakok előadására kontemplált katedrákat. A legkifutottabb szaktudósok között válogattak s ezek sorából meghívást nyert *Dr. Klein Sámuel érsekújvári rabbi*, még pedig a történelem-földrajz-archeológiai tanszékra. A bizottságnak ebben a tekintetben nem volt nehéz munkája, mert hivatottabbat nem is találhatott volna. Az új egyetemi tanár másfél évtizede fejt ki szakadatlan tudományos tevékenységet a palesztinai földrajzi kutatások terén s mint ilyen versenytárs nélkül áll a zsidó tudósok sorában. Kora ifjúságától kezdve ennek a tárgynak szentelte minden erejét s héber és német nyelven közzétett munkáinak hosszú sorával nemcsak fényt derített az idevágó problémák egész sorára, hanem megírta az első összefoglaló nagy kézikönyvet is Palesztina földrajzáról.

De dr. Klein nemcsak elsőrendű szaktudós, hanem mint ember és zsidó is a legkiválóbbak közé tartozik. Szilasbolháson, Veszprémmegyében született 38 évvel ezelőtt mint Klein Albert, az ottani orthodox hitközség talmudtudós rabbijának fia és középiskolai tanulmányainak végeztével Berlinbe ment a Hildesheimer-téle rabbiszemináriumba. Itt az intézet nagynevű megalapítójának fia, dr. Hirsch Hildesheimer, a jeles Palesztina-geográfus vezetése mellett kezdettől fogva a régi Palesztina földrajzának tanulmányozására fordította figyelmét s alig hogy elfoglalta első rabbiállását a boszniai Tuzlában, módot talált 1911-ben egy több hetes palesztinai tanulmányutra, amely végleg megerősítette elhatározásában, hogy egész erejét az imádott őshaza tudományos megismerésének fogja szentelni. Időközben újabb működési teret nyert az érsekújvári hitközségben, amelyben néhány év alatt egész vallásos és kulturális reneszánszot idézett elő. Helyreállította benne a vallási hagyományok tisztelétét, iskoláját kitűnő héber tanítézzé fejlesztette és városát az új zsidó nemzeti mozgalom középpontjává emelte.

Sokoldalú tevékenységét rövid időre fálbeszakította a háború, amelynek folyamán mint tábori lelkész a harcok terén működött ugyanazzal a hűséggel és odaadással, amely egész papi tevékenységét jellemzi s amely őt a rabbikar egyik díszévé avatta. Ezután több rabbiképző részéről volt kombinációba véve tanári állás betöltésére, de az ő nemes ambi-

ciója a legmagasabb célt tűzte ki magának, amelyet íme most elért: az épülő zsidó haza legfőbb tudományos polcáról fogja hirdetni tudománya igazságait, amelyeknek felderítésében neki oly nagy

része van. Az ő harmónikus egyénisége, melyben mély vallásos hit, tudományos meggyőződés és forró szeretet népe iránt szoros egységbe olvadt, díszre lesz a jeruzsálemi egyetemen. (Dr. E. M.)

Benes nyilatkozik egy amerikai zsidó lapnak

Közigazgatási téren is érvényesülhet a zsidó nemzetiség Cseh-szlovákiában. Schreiber főrabbi is elismeri a cionisták munkáját

A newyorki „Der Tog“ című jiddis napilap egyik munkatársa, A. S. Litik európai tanulmányutja során utba ejtette Prágát, ahol Benes külügyminiszterrel beszélgetést folytatott a zsidó kisebbségi kérdésről. A beszélgetésről az újságíró a következőkben számol be:

A csehek külügyminisztere szíves előzékenységgel állott rendelkezésemre és a következőket mondotta a bennünket, zsidókat érintő kérdésről.

— A békeszerződés a kisebb államokra kötelességeket hárított a kisebbségek jogai tekintetében. Ugyanakkor a nagy államok, akik szintén rendelkeznek kisebbségek fölött, e jogok alól fel vannak mentve, amit én nem tartok sem természetesenek, sem igazságosnak. Szerintem a nagy országok kormányai is tartoznának jogokat adni a kisebbségeknek. Mi annyi jogot adunk, hogy ebben a tekintetben semmi szükség a népszövetség ellenőrzésére. Ami a zsidókat illeti, mi már régen mint *külön nemzetet ismertük el őket* és ez elismerés mind a következőkben is van. Adunk nekik, kivánságukra, saját iskolákat és országunkban vannak olyan helységek, ahol a zsidó iskolák száma nagyobb a cseh iskoláké, úgy hogy cseh fiúk zsidó iskolákat kénytelenek látogatni.

Megkérdeztem a minisztertől:

— Az önök törvényei szerint minden nemzeti kisebbség, amely a lakosság husz százalékát teszi, jogosult bizonyos közigazgatási és bírósági vonatkozásokban követelni saját nyelvének érvényesülését. Vajon ez az elv a zsidó lakosságra is vonatkozik?

A miniszter határozott hangon így felelt:

— Igen, mi készek vagyunk erre, azonban mostanában ez csak elméleti kérdés, mert a valóságban nincs város köztársaságunkban, ahol a zsidó lakosság az összlakosság husz százalékát tenné ki. (Ez nyilván tévedés, mert Ruszinszkó több városában túl is haladja ezt az arányszámot. A szerk.) Azonfelül a zsidóknak egymás között kellene megegyezniük, különösen abban a tekintetben, hogy voltaképpen milyen nyelv az ő hivatalos nyelvük: héber, jiddis vagy esetleg a német.

Ezt a problémát — írja az amerikai publicista — én magam is rendkívül súlyosnak tartom Csehszlovákiában, ahol bizonyos zsidó asszimiláció most éli mézes hónapjait. Az asszimiláns zsidók szívesen látott vendégei az új cseh állambereendezésnek. Zsidók a politikában, a sajtóban és társadalmi életben egyaránt érvényesülhetnek. Az állam néhány évi fennállása óta már két zsidó miniszter volt kormányon: Winter és Meisner. A zsidók a különböző pártok életében is vezetőszerepet játszanak. Ezek természetesen hallani sem akarnak a külön zsidó nemzeti problémáról.

Ami az ortodox érzelmű zsidókat illeti, ezeknek javarésze jómódu és nem igea éri az antiszemitizmust, azonfelül ezek mélyen az ő lokális polgári életük keretei között élnek és fájnak minden újítástól.

A cionisták azonban bátran felvették a belső harcot és élni akarnak a számukra a békeszerződésekben biztosított nemzeti jogokkal, amit elsősorban zsidó kulturmunkával akarnak elérni. Vannak már saját iskolák, van egy zsidó népbank és zsidó tornaegyesületeik is. Egyelőre a helyzet az, hogy a zsidók nyelvük tekintetében nem jutottak még közös platformra, de a messzebbelátók már tudják és dolgoznak is azon, hogy a héber nyelvet, mint a zsidó nemzet nyelvét érvényesítse a csehszlovák köztársaságban. Az optimisták azt hiszik, hogy az élet amúgy is meg fogja mutatni a zsidó kisebbség számára az utat, amely a feltétlenül haladnia kell. *El kell jönnie rövidesen az időnek, amikor a zsidók egységes nemzeti életet fognak élni.* Maga a tény, hogy a nemzeti gondolatot bekebelezték a békeszerződésbe, nagy lendületet és propagáló erőt vitt a zsidóságba, amit azonban csak a cionisták tudtak kellőképpen kihasználni.

Beszéltem Akiba Schreiberrel, a pozsonyi hitközség főrabbijával, aki jóllehet más fellegőn volt, mégis beismerte, hogy a cionisták az egyellen zsidó eleme a köztársaságnak. Hatalmas és nagyon is lelkes zsidó ifjúság fölött rendelkeznek, — mondotta a rabbi — és amikor mi egyebet sem teszünk, minthogy a

A méroni Lag-beómer-ünnep

Irta Patat József

(Folytatás)

A jövő és mentő tömeg szorongva kavarodik, forgolódik a füstölő mécsesek és a lobogó gyertyalángok között. Talán Rabbi Simon csodája, hogy nem gyullad ki a láng és nem viszi fel az égbe az egész imaházat imádkozóival együtt.

A bezárt barlangnyílás előtt hajbókoló fehérszakállas öregek szívbeemarkoló síró melódiával recitálják a Zohárból R. Simon ben Jochai halálának csodás történetét. A körülöttük állók lábujjhegyre kapaszkodnak, hogy ők is bepillantassanak a világító szentkönyvbe és együtt sírnak velük, amint a rejtelmes szavakat olvassák: „Azon a napon, amidőn R. Simon el akart távozni a világból, eljöttek hozzá társai és a ház megtelt lángokkal.“ Szólt R. Simon: „A kegyelem órája ez és én szegénykezés nélkül akarok átvonulni a jövő világba. Íme a legszentebb titkokat, miket eddig fel nem fedtem, akarom feltárni a Sechina előtt...“ Amint írva vagyon: „Mert ezt rendelé az Örökkévaló az áldást, az örök életet.“ Szólt R. Abba: „Még be sem fejezte a szent világosság ezt a szót „életet“, amikor elhallgatott a hangja és én irtam és irni akartam tovább, de nem hallottam semmit. És nem emelhettem fel a fejemet sem, mert a világosság nagyon nagy volt és nem bírtam odanézni. Összereztem és hallottam egy hangot, mely szólt: „Hosszu életet!“ Majd más hangot hallottam, mely szólt: „Életet kér téled!“ Egész nap nem távozott a tűzoszlop a házból és senki sem közeledhetett feléje, mert fény és láng volt mindenütt körülötte. Egész nap arcunkra borulva kiáltottunk. Mikor a tűz eltávozott, láttuk, hogy a szent világosság, a szentélyek szentélye elköltözött a világból, beburkolozva feküdt a jobbán és arca

mosolygott. Felkelt fia R. Eleázár, megfogta kezét és csókolta és én nyaldostam a port lábai alatt. A társak sírni akartak, de nem tudtak. Háromszor borult R. Eleázár a földre és nem tudta szóra nyitni ajkait. Azután kezdő és szólt: „Atyám! Atyám! Hároman voltak, egy visszatért, most a madarak elrepülnek és eltűnnek a nagy tenger mélységeiben és társaik vért isznak.“ Felemelkedett Rabbi Chijja a lábaira és szólt: „Eddig a szent világosság foglalkozott velünk, most itt az idő, hogy mi foglalkozunk az ő tiszteletével.“ Felkelt R. Eleázár és R. Abba, reáéktették az ágyra és az egész ház megtelt illatokkal. Eljöttek a trékaik, tardaiak, szephorisiek, havaik és a méronbeliek, hogy náluk temessék el. Mikor kivitték az ágyat, felemelkedett a levegőbe és tűz lobogott előtte. És hangot hallottunk: „Jertek, gyülekezzetek R. Simon menyegzőjére! Vonuljon békében, pihenjen fekvőhelyén.“ Mikor leereszkedett a barlangba, hangot hallottunk: „Ez az a férfi, aki megremegtette a földet, megreszkettette a birodalmakat, ez az a Rabbi Simon bár Jochai, akivel az Ur eldicsekedik minden napján, boldog az ő osztályrészre fent és lent...“

Boldog extáziással mondják a titokzatos szöveget, mintha a fehérszakállú öregek maguk az Idrá zúthoz, R. Simon szűkebb társaságához tartoztak volna és most csak folytatják itt a régi gyászt, a megszakított zokogást: „Kell fel, Izrael fénye, tisztelettel, keljetek fel és menjetek Chebron szendergőjéhez, Ábrahámmal, Izákhhoz és Jákobhoz és menjetek a Sechina elé, amely szunynyad a száműzetésben, kiáltások, hogy Jeruzsálem pusztá és Izrael szolgátságban, menjetek könyörögjete a szent nyájért, hogy megmeneküljete a gonosz állatok torkából, hogy halljuk az ígért igéjét, Cion vigasztalóját...“

Mikor a méla kadis elhangzása után ki tudunk szabadulni az udvarra, itt elragad a muzsika és

tánc szilaj örvénye. Itt érezzük csak igazán, hogy nem gyásznap ez a nap, hanem valóban Bár Jochai menyegzője, Istennel való egyesülésnek lakodalmi ünnepe. Akik bent imákkal könnyítettek a lelkükön, itt dalokba öntik lobogó mámorukat és boldog bizakodásukat. Körtáncot lejött csoportok keringenek az óriási ulvar négy sarkán. Tambur és furulyás intonálja a nótát:

„Ásránu, ma tov ehelkenu
behillula de Bar Jochai“

„Boldogság mi osztályrésznünk,
Bár Jochai menyegzőjén...“

Aztán dalt váltanak:

„Bár Jochai nimsachta, asrechá
Semen szason méchavrechá“

„Bár Jochai, Bar Jochai felkentek — óh boldog — örömolajjal társaid...“

Ennek a régi dálnak a szövegét bent is olvastam már a mauzoleum-templomban, aranya hímzve a frigyeszékény fehér bársoyfüggönyén, melyet Rabbi Ábrahám és felesége ajándékozott R. Simon és R. Eleázár tiszteletére, „hogy Isten megáldja őket gyermekáldással...“

„Bár Jochai szent olajjal

Felkentek a szent edényből

Hordott szent fenykoronát...“

Bár Jochai igazi felkenése azonban csak ezután következett. Főnt a mauzoleumnak párkányos kupolás tetején két szélesfejű hatalmas oszlop emelkedik. Az egyik R. Simoné, a másik a fiáé, R. Eliezeré. Ide rakja mindenki a maga áldozatát, a szive szerint, kendőt, szövetet, hajfonatot, csipkét, szőnyeget, vagy éppen az új méroni selymruhát, aztán leönti egy üveg olajjal, hogy átitassuljon, amire a Hadlakára, a máglyagyújtásra kerül a sor. Az oszlopfejek egyre magasabbra emelkednek és

dekoltált ruh
lea harcolan
ők tornaegye
akciókat fejt
tunk mögött
ortodox ifjus
vebb héber i
Kis jeji

Küppel B
a német parla
emberek, mer
Ilyenek:
Miért élné
Ha éleek,
Ha kívánd
donutát?

Mi-rt nem
lokra?
Dörgelem
ben egy botfé
kóját, amit zs
„sok hatással
rt Küppel-K
dással vette
nyira, hogy u
és más pártny

Most már
Ugy törté
Küppel-Kunz
tatta őket az
ból, mint zsid
szónokolt, azt
magát. Buz
— Segítse
csak faldokol
Akkor pe
találhatók. Sel
fűrdő egyik or
és vallásra né
vizbe és izmos
aki nem merül
Neve azon
Mert a Knüpp

Bécs lapjai
Mutz et Matz
ból, talán Le
városból, ahol
borocskára rán
amelyről szó
szenezációs orsz
nationale Adre
A túró ap

még egyre jön
még egy kend
olajat. Sokan p
gyújtásig. Tiz
kijött a templ
kori szentély
pola-tetőre és
totta egymásut
egy jelre megg
a harmadik, R
mester oszlopán
R. Joachanan
tűzoszlopát.
Zengő örök
lobogását az éj
templomtető
sig voltak tele
hogy a lobogó

„Bár
Bár J

A tánc má
dobálnak a má
gyönyörű boch
és táncolni ke
leány új pomp
gyölit és fel
tánc, a nóta f
plom udvarán:

„A
Bel
Bol
Bár

„Mit szól
avodá zára, bá
dr. Glücksohn,
tője. „Mindegy
van benne.“

dekoltált ruhák és az ifjak beretválkozása ellen harcolunk szóval és írásban, ugyanakkor ők tornaegyesületek és hebraizálással komoly akciókat fejtenek ki. Mi persze nem maradhatunk mögöttük szellemekben, úgy hogy az ortodox ifjúságot is serkentetünk kell intenzívebb héber ismeretek elsajátítására.

Kis jegyzetek, kis esetekről

Knüppel-Kunze

Knüppel Kunze nagy név volt Berlinben. Ha a német parlamentben megszólalt, odafigyeltek az emberek, mert mindig nagy kifogásai voltak.

Ilyenek:
Miért élnek zsidók a birodalomban?
Ha élnek, miért nem vádorolnak ki?
Ha kivádorolnánk, miért viszik ki a tulajdonukat?
Miért nem hagyják inkább deutschvölkisch öslokrá?

Dörögdelmesen tette föl e kérdéseket és közben egy botfelét ruhogtatott, saját találmányu bunokóját, amit zsidók és szabad-lvü nemzsidók ellen „sok hatással lehetett alkalmazni“. E ért birták Knüppel-Kunzenek. Ő maga pedig megelégedéssel vette tudomásul e predikátumot. Ugyannyira, hogy utóbb maga is használta röpcédulák és más pártnyomatványok alatt.

Most már nem.
Ugy történt, hogy Loebe nevű furdőhelyen Knüppel Kunze ur összehívta pártbíveit és kioktatta őket az igaz hazafiságra, ami nem áll másból, mint zsidók üldözéséből. Nagyon nekihevülten szónokolt, aztán kiemelt a tengerre, hogy lehűsse magát. Bent a tengerben örvényes helyre került.
— Segítség, elmerülök! — Kiáltotta, amíg csak fuldokolni nem kezdett.

Akkor pedig a pártbívek sehol nem voltak találhatók. Sehol a világon. Ellenben jelen volt a furdő egyik orvos, dr. Posner nevű, nemzetiségre és vallásra nézve zsidó, aki bevetette magát a vízbe és izmos karjaival kihúzta a Knüppel-Kunzet, aki nem merült el a tengerben.

Neve azonban azóta szelíd feledésbe merült. Mert a Knüppel-Kunze mégis csak röstelli magát.

Mutz et Matzka

Bécs lapjai számára megjött a nyári szenzáció. Mutz et Matzka jellegzetes nevek a Wurstlpräterből, talán Lerchenfeldről, talán valamelyik külvárosból, ahová a jó bécsiek vasárnaponként idei borocskára rándulnak ki. Ez a társaság azonban, amelyről szó van a Margareten-kerületből indult szenzációs országújtára. A cég teljes neve „Internationale Adressenbureau Mutz et Matzka“.

A tüdő aprékhirdetéseket tett közzé a napila-

még egyre jönnek az új áldozatok és reáborítanak még egy kendőt, még egy ruhát, még egy korzó elaját. Sokan pedig várnak az áldozással a meggyújtásig. Tíz óra lehetett, amikor a száfedi rabbi kijött a templomból, méltóságteljesen, mint az egykori szentély főpapja, ment fel a lépcsőkön a kupola-tetőre és a feléje nyújtott tásklyával meggyújtotta egymásután a két máglyát. Ugyanakkor mint egy jelre meggyújtották a szemközti lévő kupolán a harmadik, R. Jochák Nafcha, a tanaita kovácsmester oszlopának máglyáját és feljebb a hegyen R. Joachanan Haszandlár, a szandálkészítő tanaita tűzszlopát.

Zongó örömmámor közöntötte a máglyák fellobogását az éjszakában. A kupolás mauzóleum- és templomtemetők, a párkányok és lépcsők roskadásig voltak tele ünneplőkkel. Mégis helyet nyitottak, hogy a lobogó tűzszlopokat körüláncsolhassák:

„Bár Jochai, nimsachta, asrechá,
Bár Jochai, felk'ntek, ó boldog!“

A tánc mámorában újabb meg újabb tárgyakat dobáltak a máglyára. Egy asszony letépi vállairól ponyvórú bocharai selyemkendőjét, bedobja a lángba és táncolni kezd, mint egy őrjörgő. Egy kaukázusi leány új pompás atlaszköpenyét veti le, összegöngyöli és feláldozza a tűznek. Közben lobog a tánc, a nótá fent a templomtetőn és lent a templom udvarán:

„Asréni, má tóv chalkénu
Behillula á'Bar Jochai!
Boldogság az osztályrésztünk,
Bár Jochai menyegzőjén...“

„Mit szól ehhez kolléga? Nem pogányság, avodá zára, bálványimádás ez? — fordul hozzám dr. Glücksohn, a „Haarec“ héber napilap szerkesztője. „Mindégy — felelem — erő és szép elég van benne.“

pokban, amelyben készpénzt kért a jóindulatú létsiektől jó kamatra, elserangu ékszerfedezettel.

Sokan jelentkeztek a bíróban. Aki értett hozzá, mindjárt látta, hogy valódi ékszerre adja a kölcsönt, aki nem értett hozzá, a cégtársak valamelyike kíséretében elmehetett bármelyik bécsi ékszerészhez és felbecsültette. Eddig rendben is lett volna a dolog, mert Mutz és Matzka beszédükben és tartásukban hétprobás gentlamanoknak látszóttak. Az ékszert his Wertheim-kazettában zárták, a pénzt felvették, kötelevényeket írtak alá és az ügy ugylátszott, már el is van intézve. Azonban lejárt a terminus és az ékszerér senki nem jelentkezett. Telefonhívásra sem jelentkezett senki. A hitelező erre a megállapítás értelmében — mit Fug und Recht — kinyitotta a lezárt és lepecsél-

A német parlament ratifikálta a londoni egyezményt

A francia kamara heves vitája a londoni konferenciáról. A sajtó kedvezően fogadta Herriot expozéját

(Berlin, augusztus 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A birodalmi gyűlés az alkotmány által előírt kétharmad többséggel elfogadta a Dawes tervvel kapcsolatos törvényjavaslatokat és ratifikálta a londoni határozatokat. A német néppárt és a gazdasági pártok is hozzájárultak a ratifikáláshoz.

A sz. vazársól részletek még nincsenek, de valószínű, hogy a német nemzeti párt meghátrált, mert új választások esetén feltétlenül elvesztette volna eddigi mandátumának jelentékeny részét, mivel a német nép nagytöbbsége helyesli a londoni egyezményt. Nem lehetetlen, hogy a német nemzetiek, a ratifikálás ellenében vezetőszerepet kapnak a kormányban, sőt a kancellári méltóságot is a párt joga betölteni.

(Páris, aug. 22. Az Uj Kelet tudósítójától.)

A kamara ülése rendkívül nagy érdeklődés mellett kezdődött. Telt ház és zsefolt karzatok hangos ovációja közepette nyitotta meg Poincaré az összes képviselők jelenlétében az ülést. A szót csakhamar átadta Herriot miniszterelnöknek, akit a radikális párt tagjai és a hallgatóság harsányan megjelzettek. A lelkes ünneplés elültével Herriot megkezdte a londoni tárgyalások történetének ismertetését, majd a konferencia eredményeit összegezte. Kifajította, hogy a Dawes-tervet teljes egészében kell megvalósítani, vagy pedig el kell vetni. Franciaország az érdek, hogy javasolta a döntőbíráskodást és így

megoldotta a legnehezebb problémát, amely a konferencia sikerét veszélyeztette.

Herriot ezután ismertette a londoni jegyzőkönyv tartalmát és megállapította, hogy ha lehet is esetleg kifogásolnivalót találni benne, a francia delegáció minden lehető elkövetett, hogy ne legyen ok a kifogásokra. Majd a Ruhrvidék kiürítéséről szólott. Visszautasítható volna, hogy erről a kérdéstről Londonban tárgyaljanak, mert nem szerepelt a konferencia programján, tény azonban az is, hogy

az összes kérdéseket éppen az evakuálás dominálta,

mert a francia delegációnak konstatalnia kellett, hogy a Dawes terv alkalmazása nem oldható meg a Ruhr-probléma elintézése nélkül. Lehetetlen ugyanis, hogy Franciaország külön biztosítékokat szerezzen a megszállás által és ezenkívül általános garanciákat a Dawes-terv életbeléptetése uján. Választani kellett tehát

Marzescu miniszter nyilatkozik az Uj Keletnek

az igazságszolgáltatás aktuális problémáiról, az egységesítésről, a választottbírádságokról és az igazságügyi részort felosztásáról

(Cluj-Kolozsvár, aug. 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Marzescu igazságügyminiszter, mintán megtekintette a szamosújvári javítóintézetet, tegnap délután Kolozsvárra érkezett. Az igazságügyi palotában hivatalos fogadtatásban részesítették a minisztert, akit Utalea polgármester, Simu alprefektus, dr. Bianu Jenő sziguranca vezérfelügyelő és a bíróságok vezetői üdvözöltek. Közvetlenül a hivatalos recepció előtt Marzescu miniszter fogadta az Uj Kelet munkatársát, akinek érdekes kijelentéseket tett az igazságszolgáltatás egységesítéséről. Nyilatkozatában a miniszter ezeket mondotta:

— A bírói kar egységes szervezetének megteremtését két részre osztottam. Az egyik rész már meg is valósítottam a júniusban elfogadott törvénnyel, amely

a bírói kinevezéseket, előléptetéseket szabályozza, egyben a fegyelmi szabályzatot is megállapítja.

A parlament mostani ülészakában fogom előterjeszteni az egységesítést befejező második törvényjavaslatot, amely a bírói fórumok össze-

telt kazettát. Ámde mit talált benne?

Az egyik vattát, a másik forgácsot, a harmadik régi vicclapokat. Csak ékszert nem talált senki. Az ékszeret az ügyes emberek visszalopták.

Rendőrsége, ügyészséget, privátdetektíveket avattak Mutz és Matzka ügyébe. A két család azonban kerekelt oldott és csak most derült ki, hogy valamikor zsonglőrsködésből éltek, de megunták a világljárás és „bodenständig“ béci polgárokká akartak vedleni.

Nem sikerült nekik. Hiába, akik zsonglőr csilgagzat alatt születtek, azokból nehezen válik nyárs-polgár.

De talán mégis. Ha a rendőrség jól dolgozik, Mutz és Matzka bejuthatnak a Landessgericht fogházába. Itt bodenständigek maradhatnak.

aközött, hogy Franciaország magára maradjon-e és ugy hajtsa végre akcióit, vagy pedig együtt működjék-e a szövetségeseivel. A parlament mondja meg, hogy melyik a helyesebb ut. A szövetségesek egymásközti adósságainak, valamint Franciaország biztonságának kérdése

külön konferencia tárgyát fogja képezni.

Herriot után Marty kommunista képviselő szólalt fel. Kérte a vita elhalasztását arra az időpontra, amíg a szenátus letárgyalja az amnesztia-javaslatot. Majd hevesen támatta a kormányt és határozati javaslatot nyújtott be arról, hogy rendeljék el a bizalmatlansági szavazást. Az indítványt 359 szavazattal 26 ellenében a kamara elvetette.

Bokanovszki volt pénzügyminiszter is a vita elhalasztását kérte, amíg a parlament kompetens bizottságai áttanulmányozzák a londoni egyezmények szövegét. Herriot a javaslat ellen beszélt, mert a vita elhalasztása helyrehozhatatlan késedelmet jelentene. Poincaré hívei zajos lármával fogadták a miniszterelnök kijelentését. Ennek ellenére

a kamara 320 szavazattal 209 ellenében elfogadta Herriot indítványát

a vita azonnali megindítására vonatkozólag. A szenátusban Herriot ugyanazt a beszédet tartotta, mint a kamarában. A beszámoló után a szenátus elhatározta, hogy a vitát csak a kamarai vita befejezése után fogja megkezdeni. Herriot nyilatkozatát a szenátus tetsszettel fogadta, a baloldaliak bizalmi nyilatkozatot indítványoztak, amelyet a bizottságokhoz utaltak át. Herriot kamarai beszédét a sajtó is kedvezően fogadta, csak a túlzó nacionalista lapok támadják.

tételéről és megalakulásáról intézkedik. A júniusi törvény megoldotta az erdélyiek régi panaszát, hogy a régi bírói helyezett bírák és ügyészek nem ismerik az itteni törvényeket és a nyelvet. Az egységesítő törvénynek egyik alaptétele az, hogy a képesítési vizsgára jelentkező bírójelölteknek legalább alapfogalmukban ismerniük kell a többi országrészek törvényeit is.

— Három erdélyi intézményt vettem fel alapul az új igazságszolgáltatási törvényjavaslatba. Ezek az intézmények: a telekkönyv, árvaszék és a közjegyzői kar új szervezete.

Az árvaszékek mai formájukban megszűnnek,

helyettük minden törvényszék mellett külön szekciója lesz a gyámügyeknek. Ez a fórum azonban nemcsak az árvák, hanem az összes gyámság alatt állók ügyeiben lesz kompetens és sokkal szélesebb hatáskörrel lesz felruházva, mint az árvaszékek voltak.

— A választottbírádság intézményére vo-

natkozólag az a véleményem, hogy minden magáembernek kétségbevonhatatlan joga van ahhoz, hogy egy másik féllel támadt vitás ügyében elfogulatlan harmadik döntsön. Azt, hogy valaki a választott bírósághoz forduljon, amikor ez nem ütközik közérdekbe, sem a regábeli, sem az erdélyi törvények alapján eltüntetni nem lehet. Az új igazságszolgáltatási törvény azonban

szigoruan megtiltja, hogy állami bírák és ügyészek résztvegyenek választott bíróságokban.

Ezt nemcsak a törvény nem engedi meg, de nem kívánatos nemzeti érdekből sem, mert lehetetlen, hogy a román justiciában a bírói kar amolyan mellék-igazságszolgáltatást vezessen be, amely az igazság örve alatt más érdekeket szolgál.

Marzesou igazságügyminiszter ezután a kolozsvári igazságügyi reszort felcsúztatásáról beszélt. A felosztás is az unifikáció érdekében történik. A tisztviselőket el fogják helyezni. Azokat a funkciókat, amelyeket eddig az igazságügyi reszort végzett, így például örökbe fogadásokat, házassághoz szükséges diszpenzációkat, az ítélőtáblákra ruházta át a miniszter. A parlament nemsokára megkezdődő ülészakában kerül tárgyalásra

az új büntetőjog és perrendtartás,

valamint a polgári perrendtartás és a kereskedelmi jog is, amelyből a váltótörvény tervezete már el is készült. Az egész törvénykomplexumot még a parlament megvitatása előtt fogják minisztertanács elé terjeszteni.

Két székely hazaindult

Érdekes emberek állottak ma a kolozsvári VI. hadtest hadbírósa előtt, határátlépéssel vádolva. György József az egyik, a székelyföldi Szentmihály községből, aki 1915-ben került a minden oroszok cárja fogságába egy szeptembervégi napon az alma-mezői csatában. György Sándor a másik, Székelykeresztúrról és Lublin falai alatt került orosz fogságba 1916-ban. A két székely hosszú hányódás-vetődés után Saratowba került egy nagy fogolytáborba. Háromszor akartak megszökni, de mindannyiszor elfogták őket. Közben a cár elköltöztette a carskőjezeselói teliplótából és az új „cár“, Lenin elvtárs vörös lobogót huzatott a szásztorony Kreml ősi tornyaira. A két székely pedig hazavágyott messzi Csikországba. Egy téli éjszakán utolsó kísérletet tettek. Negyedszer szöktek meg. És vándoroltak gyalog hegyeken völgyeken át és lassú lépésben menetek, mögöttük a versztek. Végre Lengyelhonon és Csehszlovákián keresztül elértek a román határra, ahol minden különösebb baj nélkül „átléptek“ és nagy bizalommal és még nagyobb örömmel elindultak a csikorezági hegyek felé. — Egy órányira a faluiktól fogták el őket és így kerültek a kolozsvári hadbíróshoz, mely ma dél előtt mindkettőjüket *felmentette*, azon egyszerű okból, mivel az ügyész belátta, hogy fogságból szökőknek nem igen állítanak ki utlevelet. Így szután a két székely hosszú viszontagság után most már végérvényesen hazaindult.

A n. é. vásárlókönnyűség szives figyelmét felhívjuk arra, hogy

Figyelem! engroszületünket Figyelem!

detail osztállyal bővítettük ki.

Eladásra kerülnek a legolcsóbb árak mellett:

Vásznak 26— lejtől feljebb
Zefirek 35— lejtől feljebb
Kanavászok .. 38— lejtől feljebb

Továbbá női és férfi szövetek.
Kabátelmék és különböző balásárak

Landesmann & Weisz

Cluj, Uránia-palota,
(Calea Regele Ferdinand 35. szam.)

Figyelem! Rudolf Mosse No 4019 Figyelem!

A Bécsben tanuló erdélyi zsidó diákokért

Felhívás a zsidó társadalomhoz

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Bécsben tanuló erdélyi zsidó egyetemi ifjak közül kevés van abban a helyzetben, hogy fiatalságuk boldog éveit gondmentesen áldozhassák tanulmányaiknak. Kevesen, mert a jómódu szülőknél is súlyos gond most Bécsben, a világ egyik legdrágább városában taníttatni. Aki kikerül, azt ez a letörhetetlen energia viszi a tudományok útjára, ami csak a mi fiainkban található. Az erdélyi és bánáti zsidó főiskolai hallgatók bécsi gazdasági egyesülete most felhívást tesz közre, amelyben segílyt kér. Az adományok Bergner Mór nagykereskedő címére Cluj, Str. Regina Maria 18. alá kéretnek. Ime a felhívás:

Felhívás Erdély és Bánát Zsidóságához!

Az erdélyi és bánáti illetőségű, Bécsben tanuló, segílyre szoruló főiskolai hallgatók tanulmányaik továbbfolytatása érdekében kérő szóval fordulnak Erdély és Bánát zsidóságához.

Kérésüket az össz-zsidósághoz és annak hagyományos jó szívéhez intézik, amelynek alapformáit Mózes rakta le a Bibliában és amelyet a hosszú évezredek alatt a zsidók áldozatkészége töltött ki élő tartalommal. Ahhoz az áldozatkész szívhöz fordulnak, amely ma már a zsidóság egyik alapjellévé lett és amely mindig meleg szeretettel öleli keblére az elhagyottakat és segílyre szorulókat. S ha ez a zsidó szív fáradszónakul mindannyiszor kitért a kapuit, valahányszor a szükség nevében fordultak hozzá; mennyivel inkább kell most befogadnia a főiskolai hallgatók kérését, akik rászorultságukon kívül megsemmisülő értékekre is hivatkoznak.

Most, midőn a felkorbácsolt szenvedélyek és a vak gyűlölet néptünket és különösen a tanulni vágyó ifjúságot inkább mint valaha érdemtelen bánásmódban részesíti, nem lehet közömbös a

zsidóságra nézve, amely ismeri a fiaiban rejlő értékeket és tehetségeket, hogy azoknak kifejtését a tudomány, kultúra érdekébe és saját büszkeségére elősegíti vagy veszni hagyja.

A szegénysorsú főiskolai hallgatók, akik nem bírják a külföldi drága tandíjakat és a megélhetés nehézségeivel való küzdelmet, kérve-kérve a csatlót területek zsidóságát, hogy ismert áldozatkészességével teremtsen meg a tanulmányaik továbbfolytatásához szükséges alapot.

E kérés teljesítése, vagy meg nem hallgatása egyenlő a lét vagy nem lét kérdésével és hisszük, hogy a zsidóság, mint oly sok más esetben is, belátva a kérdés elemi fontosságát, meg fogja találni saját magát is kinyújtja segítő kezét nyomorgó diákjai gyámolítására.

Az erdélyi és bánáti zsidó főiskolai hallgatók gazdasági egyesülete nevében: **Rosenfeld László** jegyző, **Schwartz Lajos** elnök.

Ezenkívül a kolozsvári zsidó társadalom vezető egyéniségei a következő felhívást intézik a közönséghez:

Alólirottak szon kéressel fordulunk Erdély, Bánát, Máramaros és Körösvidék össz-zsidóságához, pártáryalatra való tekintet nélkül, hogy minden esetben beigazolt, határtalan áldozatkészességével tegye lehetővé az arra szoruló és érdemes főiskolai hallgatóinak tanulmányaik folytatását.

E kérés teljesítése, a se, élyakcióban való részvétel és hozzájárulás minden becsületesen gondolkodó, fáját szerető zsidónak erkölcsi kötelessége.

Mi ismelve hitsorsosaink jótékonyosságát, hisszük, hogy diákjaink segílykiáltása minden érző zsidó szívből meleg visszhangra talál.

Dr. Fischer József, dr. Fischer Tivadar, dr. Eisler Mária, Schwarcz Jakab, Bergner Mór, Adler Samuel, Molnár Jakab, Hirsch Adolf.

Nyári rablókaland a nádasai állomáson

Segélyvonattal vonult ki a kolozsvári rendőrség, de nem talált rablókat. Vak láрма öt átutazó idegen miatt

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este kevéssel tizenegy óra után a kolozsvári vasúti állomás egyik távirása a hivatalos táviratok felvétele és leadása alkalmával a magyarnádasai állomás legálattéző forgalmistájától szennzációs táviratot kapott. A magyarnádasai állomás értesítette a kolozsvári állomást, hogy az iroda körül öt gyanús külsejű egyén tartózkodik és félt, hogy vagy az irodát akarják kirabolni, vagy pedig

valamelyik vonat ellen szándékoznak merényletet elkövetni

és azonnali segílyt kér.

A kolozsvári állomás a különöshangu táviratot azonnal jelentette a vasúti rendőrségnek és gyors intézkedést kértek az ügyben. A vasúti rendőrség paramonoka az első kerülettel erősítést kért, ahonnan négy csendőrt és két detektívet küldtek ki két komiszár vezetésével Magyarnádasra. Amíg a rendőrséghez megérkezett, azialatt az állomáson egy mozdonyból és egy személykocsiból álló

segélyvonatot állítottak össze.

A hirtelen összeállított se élyvonat, a rablókat üldöző rendőrökkel, detektívekkel és csendőrökkel, együtt, negyedtizenke ósor hagyta el Kolozsvár állomását, amelyne főnöke utasította a mozdonyvezetőt, hogy a lehető legvorsabb tempón vezesse a vonatot, mert mind a pillanat drága és ha nem igyekeznek a kellő gyorsasággal, kirabolják és felgyújtják az egész állomást Magyarnádason.

Mialatt a segélyvonat megérkezett Magyarnádasra, a kolozsvári állomáson elterjedt a hír, hogy újabb távirat szerint a rablók

késekkel és revolverrel kényszerítették a nádasai állomásfőnököt, hogy a pénztárkulcsokat adja át.

Mások már arról is tudtak, hogy a rablók nem vágytak meg az állomás pénztárában talált összeggel, hanem felmentek a főnök lakására és azt is kirabolták. Ezek a kőzsa hírek az utazóközönség körében nagy nyugtalanságot keltettek.

A személyvonat mozdonya utközben, a nádasai állomás előtt másfélkilométernyire elromlott és a segílycsapatnak gyalog kellett továbbmennie.

A magyarnádasai állomáson a rendőrtisztek és csendőrök azonnal a forgalmi irodába siettek, ahol

megtudták, hogy a rablók néhány perccel ezelőtt még ott voltak, de anélkül hogy csináltak volna valamit, továbbálltak. A rendőrség megkezdte a vizsgálatot. A raktárak közelében nyomozó detektívek egy beszélgető csoportra lettek figyelmesek, akikben a forgalmista az állítólagos rablókat ismerte fel. A társaságot azonnal bevittek a forgalmi irodába. A kihallgatás alkalmával kiderült, hogy

az egész rablóhistoria vakláрма volt.

Este féltizenegykor a forgalmista a váróteremben hangokat hallott és mert ebben az időben semmilyen irányba nem indul vonat, gyanusnak tűnt előtte, hogy idegen emberek tartózkodnak az állomáson. A forgalmista igazolásra szolította őket fel, de azok megtagadták az igazolást. Ez a magatartásuk csak fokozta a forgalmista gyanuját és ezért kérte táviratilag a segílyt.

A rendőrtisztek kérdéseire az öt idegen elmondta, hogy Nagyváradra szándékoznak utazni, de tesintve hogy idegenek Magyarnádason, egyéb szállás bijnán a várótermet választották éjszakai szállásul. Az öt embert, akik közül az egyik egy elbocsátott szigürencdetektív, behozták Kolozsvárra, de csakhamar szabadlábra helyezték őket, mert semmilyen bizonyítékot sem lehetett ellenük felhozni.

Zsák - Ponyva

Vétel! Eladás
Kölcsonintzet, javítóműhely
Albala Izsó Timişoara
II. Pista Traian 2. szám. Sörgöncym: Albala Timişoara-Fabrica
Interurban telefon 60

Ma szövezi kivittél

butort, zongorát

Marosvásárhelyre
SZÉKELY ÉS RÉTI
ERDÉLYKÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.
az utalások furnirszükéigletelket legolcsóbban itt szerezhetik

kokért

eri a fiasiban rejlt ér-
szoknak kifejlészté-
ekébe és saját büszke-
nyegje.

hallgatók, akik nem
akartak és a megéltetés
kérsé-kerik a csatolt
mert alkotókészségével
a továbbfolytatásához

meg nem hallgatása
érdésével és hisszük,
k más esetben is, be-
rát, meg fogja találni
ító kezét nyomorgó

ő főiskolai hallgatók
a: Rosenfeld László

dó társadalom vezető
ást intézik a közön-

fordulunk Erdély, Bá-
sszsidóságához, párt-
l, hogy minden eset-
zatokészségével tege-
demes főiskolai hall-
áat.

lyakcióban való részt-
becsületesen gond-
rkölcsi kötelessége.
ökönységát, hisszük,
minden érző zsidó
ál.

Fischer Tivadar, dr.
akab, Bergner Mór,
Hirsch Adolf.

ISON

at. Vak láрма

hány perccel ezelőtt
noy csináltak volna
dörtség megkezdte a
ben nyomozó detek-
teittek figyelmesek,
olagos ablakot is-
el bevittek a for-
alkalmával kiderült,

vakláрма volt.

sta a váróteremben
n az időben semmi-
t, gyanúsak tñnt
tartózkodnak az állo-
ra szólította őket fel,
lást. Ez a magatar-
ta gyanuját és szót

az öt idegen elmon-
háhozak utazni, de
gyarnádason, egyéb
választották éjszakai
ezül az egyik egy
behozták Kolozsvárra,
lyezték őket, mert
shetett ellenük fel-

nyva

Eladás

műhely

mişoara

Albala Timişoara-Fabrica

60

ngorál

elyre

RÉTI

1-TÁRS. vezérlovas

sóiban itt szerveződik

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság
napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás meg-
jelölésével engedjük meg.

Tömegesen menekülnek a görögök
Bulgáriából. Athénból jelentik: Ma nagy cso-
port bulgáriai görög menekült érkezett ide. A
menekülők elmondották, a bolgár kormány el-
rendelte, hogy a Bulgáriában lakó összes görö-
gök az ország területét két héten belül hagy-
ják el, ellenkező esetben karhatalommal lesz-
nek a határig eltoloncolva. Athénban nagy ka-
varodást idézett elő a hír. A lakosság szimpáti-
atüntetést rendezett a kiűzöttek mellett.

Kijátszák az amerikai szesztilalmat.
Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államok
kormányja 2000 főből álló külön vámörseget
alakított husz főfőfelügyelő vezetésével, mint-
hogy a rendes vámörsegek alkalmatlannak bizo-
nyult a csempészés megakadályozására. Feltűnő,
hogy az Egyesült-Államok területén nagyobb
az alkoholikus származású betegségesetek száma,
amióta a szesztilalom életben van, mint az-
előtt volt.

A holland követ jelentése a braziliai
forradalomról. Rio de Janeiróból jelentik: A
braziliai holland követ, aki Magyarország bra-
zíliai képviselője, jelentést tett a magyar kor-
mánynak arról, hogy a braziliai forradalomban
számos magyar is résztvett, akik közül har-
mincan elesetek. Jelenleg tízezer magyar munka-
nélküli él Braziliában, akiknek felszélyezésére
a belügyminiszter gyorssegélyként nyolcszáz
sterlinget utalt ki.

Pusztító hóhullám Amerikában. New
yorkból jelentik: Már napok óta tikkasztó
hőség nehezedik a városra. Tegnap tizenhét
halálos kimenetelű napszúrás eset volt, a kór-
házakban betegten több százan fekszenek. A
város lakosságából félmilliónál több ember
menekült a tengerpartra. Coney-Islanden leg-
alább ötvenezer ember szokta az éjjelt a ho-
mokon tölteni, ahol a tengeri szellőnél ke-
resnek felfrissülést.

Angol ötfontosokat hamisítottak Po-
zsonyban. Pozsonyból jelentik: A napokban az
itteni Lezámitoló és Közgazdasági Bank följen-
tést tett a rendőrség és ismeretlen tettesek ellen,
akik augusztus 5-én Frisch Sándor bankbizományos
utján hatszáz darab a Bank of England által ki-
adott ötfontos címleteket helyeztek el a bankban.
A bank a 150.000 cseh koronát érő angol bank-
jegyre 90 000 korona előlegát adott. Azonban kissé
elkesétt óvatosságból a címletek közül néhányat
Londonba küldtek, ahonnan táviratilag értesítették
a pozsonyi pénzügyet, hogy az ötfontosok hamis-
ítványok. A rendőrség erre előállította Frisch
Sándor ügynököt, aki kijelentette, hogy a bank
jegyeket Goldstein Frigyes pozsonyi ékszerésztől
kapta azzal a megbízatással, hogy azokat váltsa be
szokolra. A rendőrség házkutatást tartott Gold-
steinnél, ahol még 211 darab hamis ötfontost ta-
lált. Goldstein a rendőrségen tett vallomása szerint
a hamisítványokat Schenk Rezső exportőről kapta,
akit szintén előállították. Schenk elmondotta, hogy
a bankjegyeket egy Staffatto nevű Bécsben élő
olasz ember adta át értékesítés céljából. Ő teljes
jóhiszeműséggel vette át a bankjegyeket és nem
tudta, hogy Staffatto, aki ismert exportőr, pénz-
hamisítókkal áll összeköttetésben. A rendőrség
haladéktalanul intézkedett, hogy a bécsi közbizton-
sági hatóság nyomozza ki Staffattot és tartóztassa
le. A pozsonyi rendőrség most azt kutatja, hogy
hol állították elő a sikertelt hamisítványokat. Az
eddiggi nyomozás arra enged következtetni, hogy a
hamisítványokat Pozsonyban gyártották. A nyomo-
zás folyik.

Elhalasztották a román sajtószindiká-
tus sorsjegyeinek huzását. Az Erdélyi Román
Sajtószindikátus által kibocsátott és a belügy-
minisztérium 12285-924. szám alatt engedélye-
zett sorsjegyek huzása miután az elhelyezésre
kiosztott sorsjegyek utáni összeg idejében nem
folyt be, a huzást ugyancsak belügyminiszteri
engedéllyel 1925 február hó 16-ára halasztották.
Minden eddig elhelyezett sorsjegy az 1925
február 16-iki huzásra érvényes. Ujabb sors-
jegy-megrendelések postán eszközölhetők az
Erdélyi Román Sajtószindikátusnál. Tíz sors-
jegy ára 20 lej. Megkeresések Cluj, Piața Unirii
29. alá intézendők.

Kisiklotta a tapolcai személyvonat.
Budapestről jelentik: A balatoni vonalon lévő
Badacsonytomajnál a tapolcai személyvonat ki-
siklott. A kisiklás oka felhőszakadás volt, mely
a pályát alámosta. Emberéletben nem esett kár.

Magyarországon télen reggel kilenckor
kezdődnek az iskolák. Budapestről jelentik:
A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a
téli hónapokban valamennyi iskolában reggel
kilenc órakor kell kezdeni az előadásokat.

Rosszul sikerült asszonyozkötetés Ma-
rosvásárhelyen. Marosvásárhelyi tudósítók je-
lentik: Néhány hete egy jóméjelenésű tengerészisz-
t jött Marosvásárhelyre, ahol csakhamar közismert
alakja lett a mulató világnak. A tiszt pár nappal
ezelőtt megismerkedett a közeli Szantgyörgy fűrdő-
ben egy galaci asszonnyal, akivel csakhamar any-
nyira összebarátkozott, hogy együtt lettek mulatni.
A mulatást azután folytatták az egyik marosvásár-
helyi vendéglőben késő estig. Az asszony végre
megelégedte a pezsgőt és haza akart menni. Mikor
a kocsi az asszony rokonainak a háza elé ért, a
tiszt nem akarta elengedni. Az asszony emiatt
lármát csapott, mire a bakon ülő tisztiszolga rá-
dobta a köpenyét és úgy kényszerítette hallgatásra.
Az asszony egyik rokona, aki a zajra előietett,
megragadta a lovakat, hogy az erőszakos szöktetést
megakadályozza, de a szolga félrelökte. A kocsi-
pedig, aki nem akart elindulni, a tiszt megpofozta
és bajonettjével kényszerítette, hogy a lovak közé
csapjon. Valaki rendőrt futott ezalatt a kocsi
lehajtott a Kossuth Lajos-utca 34. számú házig.

A rendőr azonban későn érkezett, mert a kaput
zárra találták már. Dörömbölésre a házmester ki-
szólt az ablakon, hogy nem mer kaput nyitni,
mert szuroyos katona áll az udvaron. Csakhamar
ujabb rendőrök érkeztek, akik megkerülték a házat,
miáltal sikerült a tisztiszolgát lefegyverezni és az
asszonyt kiszabadítani. Felsőbb parancsra a tenger-
észisztelet letartóztatták.

Gazdátlanul maradt örökség. Marosvá-
sárhelyről jelentik: A napokban halt meg itt 109
éves korában özvegy Hirschmann Adolfné. A ritka
magas korig élt özvegy után tekintélyes örökség
maradt, amelynek átvételére tegnap érkezett Ma-
rosvásárhelyre az elhunyt egyik rokona, Horowitz
Samu budapesti lakos. Horowitz azonban, még
mielőtt az örökség átvételére megtehette volna a
szükséges lépéseket, szállodai lakásán hirtelen roz-
szul lett és mielőtt orvost hívtak, meghalt. A
hirtelen haláleset nagy feltűnést keltett városzerte.

Kloroformos rablás a miskolci vonaton.
Budapestről jelentik: A budapesti-miskolci sze-
mélyvonaton Magyar László kereskedelmi utazót
egy ismeretlen fiatalember kloroformmal elaltatta és
teljesen kirabolta.

Megdobálták a váradi személyvonatot.
A Sztána és Bánffybanud állomások között a
nagyváradi személyvonatot ismeretlen tettesek kö-
vekkel megdobálták. A kődarabok több vagon-
ablakot bezúrtak. Az utasok közül egy hölgyet egy
bevágódó kő a fején talált és súlyos sérülést ej-
tett rajta. A megsebesült urinőt a bánffybanyadi
pályorvos részesítette első segélyben. Állapota
komoly. A hatóságok nyomozzák a tetteseket.

Nagy
harisnyavásár
mélyen leszállított árakkal.
Kötött harisnya min- 25
den színben lei
Flohr-harisnya minden 53
színben lei
Muszlin harisnya divat- 69
színben lei
Cérna-muszlin minden 98
színben lei
Selyemfátyol harisnyák 125
minden színben lei
BLATT
FÓTÉR 13
Divalkoztyúkban és költőitárunkban óriási választék!
A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

Akción a palesztinai eszrogok haszná-
lata érdekében. Követendő példával járt elől
a tekintélyes szászrégeni hitközség, amikor a
képviselőtestület legutóbbi ülésében szavá tette
az Erec Jiszrael-eszrog ügyét és felhívást inté-
zett a tagokhoz, hogy a Szukkót (sátoros)
ünnepek alkalmából csak palesztinai eszrogokat
szerezzenek be. Az erre vonatkozó határozat a
továbbiakban így hangzik: „Kívánatosnak tar-
tanók, ha az összes hitközségek előljároságai
ilyen irányban befolyást gyakorolnának hit-
községeik tagjaira, miáltal egyrészt kiküszö-
bölhetnék a korfui eszrogokat, amelyek gyű-
löletből és ártatlanul lemészárolt zsidók vére-
vel áztatott talajban teremnek, másrészt elő-
mozdítanók a zsidó verejtékkel termelt eszro-
gok elhelyezését.” A magunk részéről megem-
lítjük, hogy vallásos körökben ősi tradíció,
hogy a szertartásokhoz szükséges deligyümöl-
ésőket, borokat és fűszereket csakis Erec Jisz-
raelből szerezzenek be. A palesztinai eszrogok
érdekében a Keren Kajemet, valamint a jeru-
zsálemi főrabbinátus is felhívást intéztek az
egész galut zsidóságához. Erdélyben már ta-
valy is több helyen erec-jiszraeli eszrogot hasz-
náltak és reméljük, hogy az idén mindenütt
teljesen mellőzni fogják a görögországi, vagy
máshonnan importált eszrogokat.

Öngyilkos tőzsdebizományos. Buda-
pestről jelentik: Radosza János budapesti
tőzsdebizományos családi viszálykodás miatt
öngyilkosságot követett el.

Egy rabbi — tiszteletbeli egyetemi
tanár. B-riuból jelentik: Dr. Felix Perles Königs-
berg rabbija, aki Biblia-kutatásairól több munkát
tett közzé, az ottani egyetem tanácsa tiszteletbeli
egyetemi tanárrá nevezte ki és egyben felkérte,
hogy az új héber és arameus irodalomról tartson
előadásokat. Dr. Perles maga is sokat működött
irodalmi téren és egyike a legjobb héber stiliz-
táknak.

Bánügyi feljelentés egy bank ellen.
B-éből jelentik: A rendőrségen több bünyeyítő
feljelentés érkezett a Biberstrasse 22. szám alatti
működő Stephanov & Comp. bankcég ellen. A cég
tuladonosai — Vladimir Osmnikov és Ciril Ka-
radiov — a följelentések szerint a rájuk bízott
értéktárgyakat elikkasztották és olyan csekkel fi-
zettek, amelyekre fedezetük nem volt. A cégtársak
megszöktek.

Halálosvégi robbanás egy olasz erdő-
ben. B-éből jelentik: A roccai erdő nitroglicer-
in raktára eddig még ismeretlen okokból telobbant.
A nitroglicerin egy része a robbanás erejétől az
országutra került, úgy hogy a közlekedés napokra
megakadt. A romok alól öt halottat szedtek ed-
dig ki.

Angliában nő a munkanélküliség. London-
ból jelentik: A munkanélküliek száma a múlt
hétven egymillió 80.500-ra szökött. Ez a szám
háromszázalékos emelkedést jelent a legutóbbi
statistikával szemben.

Hány ember halt meg a braziliai for-
radalomban? Santosból jelentik: A braziliai
kormány most állítot a össze a legutóbbi pol-
gárháboruban elesettekről szóló statistikát.
Eszrint egyedül San Paulóban 3473 ember
esett a harcok áldozatául.

A diógyőri vasgyár fölszámolás előtt.
Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt
ezer munkásnak mondtak fel a diógyőri vas-
gyárban. Ez arra vall, hogy a régi vasgyárat
fel akarják számolni. A gyár ma már nem
élettéves, mert nincs vasérctelepe és a közel-
ben bányászott szén is rossz. Egyes verziók
szerint a gyárat részvénytársasággá fogják ala-
kítani, amelyben az állam is részesedést vállal.

A kolozsvári mentők hírei. Ács Tibra
petrozényi bányász tegnap délelőtt keresztül-
úszott Kolozsváron. Amíg a vonat az állomá-
son tartózkodott, a szabadságra utazó bányász
leszállt a vonatról, hogy valami enniválót vá-
sároljon. Tibra az állomás előtt haladt kereszt-
tül, de a nagy forgalomban a Bognár és
Szántó cég szekere elütötte. A szerencsétlenül
járt bányászt a mentők részesítették első se-
gélyben, majd súlyos fej és hátsóvelvel a se-
bészeti klióikára szállították. — Dászkál Sán-
dor mérszárossegéd az egyik Széchényi-téri üz-
letben elcsuszott és esés közben a jobb karjával
betörte az ablakot. Az ablaküveg átvágta
Dászkál ütőerét. A vérben fetregő embert dr.
Simon mentőorvos kötözte be és beszállította a
sebészeti klinikára, ahol megoperálják.
* Diana sósborszesz rosszullet ellen.

KÖZGAZDASÁG

A Banca Nationalának sincs elég effektív pénze

Csekkel pró álják pótolni a készpénzhiányt. A drágaság igazi okai

(Bucaresti-Bukaesrt, augusztus 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet munkatársa beszélgetést folytatott egyik igen előkelő bukaresti pénzemberrel, aki Tancred Constantinescu miniszter által beígért drágulási folyamtról, a pénzkrisis, a defláció és infláció kérdéseiről a következőket mondotta munkatársuaknak:

— Tancred Constantinescu miniszter kijelentése, mely szerint Romániában most veszi kezdetét egy drágulási folyamat, mintegy bejelentése annak a kormány által is várt folyamatnak, mely a lej újabb árfolyamesésére vezet. A drágulás igazi oka nem a szomszédos államok áraihoz való sorszerű alkalmazkodás, — ahogy a miniszter mondotta, — hanem a pénzhiány, mely a bankamat és a termelési költségek hallatlan megdrágulását vonja maga után.

— Ma már ott tartunk, hogy a Banca Nationala sem tudja effektív pénzzel fedezni kö-

teleztségeit, ami természetes, mert hiszen az ő követeléseit is csak csekkekkel fedezik. Így van ez a pénzügyi élet minden ágában, úgy hogy ma már a rettentő pénzkrisis megteremtett egy formális belföldi clearing-forgalmat.

— A drágaság megakadályozását egyedül az infláció tenné lehetővé. Tancred Constantinescu igen szerencsétlenül hasonlította Románia helyzetét a környező államok helyzetéhez. Romániában, gazdasági és nyersanyaggazdagsága révén még a minál is jóval alacsonyabb árak volnának jogosultak — s hogy mégis drágul az élet, ez egyedül a kormány vétke gazdasági és pénzügyi politikájával magyarázható. A rettenő pénzhiány ma már a vámhivatalokat is arra kényszeríti, hogy csekkel fizessenek. Az őszi szezon pedig olyan összeomlásokat fog létrehozni, mely teljes egészében beigazolja a kormány vétke gazdasági politikáját.

Letiltották a CFR-adósságok kifizetését

Retorzióval élnek az érdekelt vállalatok. A gyárak nem dolgoznak addig, amíg eddigi hitelezésüket meg nem kapják

(Cluj Kolozsvár, augusztus 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Már hete-kel ezelőtt nagy megütközést keltett érdekelt körökben az a hír, hogy az aradi CFR. üzletvezetőség váratlanul beszüntette a vasut hitelezőinek megszavazott összegek kifizetését. Hivatalos helyen akkor azt a felvilágosítást kaptuk, hogy nincs általános beszüntetésről szó s Aradon is csak a rovasolás miatt függesztették fel a vasuti tartozások kifizetését, amelyek számára megszavazott tétel szerepel az állami költségvetésben.

Most azonban a bukaresti „Argus“ ma ideérkezett száma biztos forrásból közli, hogy a CFR. vezérigazgatósága újból letiltotta, illetve felfüggesztette a vasutnak szállító cégek részére esedékes tartozások kifizetését, annak ellenére,

hogy a kormány csak nemrég tett újabb ígéretet a kifizetések gyors és rendszeres folyósítására. A vasuti adminisztrációnak ez a rendelkezése nagy konsternációt keltett ipari körökben, mert a CFR. írásbeli szerződésük kötelezik a fizetésre. Több gyár és üzem, amely amugyis erősen megézi a nyomasztó pénzhiányt, elhatározta, hogy nem dolgozik tovább a vasutnak, amíg a CFR. ki nem fizeti az eddig történt összes szállítások árát.

Az a hárommilliárdnyi deficit, — írja az Argus — amelyet a CFR. négy év alatt elkönyvelt, jórészt annak is betudható, hogy a vasut mindig rendetlenül fizetett. Ez vonta maga után azt, hogy semmit se lehetett idejében kijavítani s így ment tönkre az ország vasuti anyaga.

Szatmáron is összeírják a magyarországi betéteseket. Szatmárról jelentik: A pénzügyigazgatósághoz tegnap érkezett le a pénzügyminiszter rendelete, melyben közli a feltételeket, melyek alapján a magyarországi pénzügyintézetek által kibocsátott kötvényeket és betéti könyveket az egyezményben biztosított jogok érvényesítése végett be kell jeleantani. A Szatmármezeje területén levő magyarországi bankbetéteket és értékpapirokat szeptember 30-ig kell bejelenteni a pénzügyi hatóságoknál, ahol mindenki, aki magyarországi bankokban levő pénzéhez akar jutni, köteles igazolni, hogy 1918 október 31 én Romániában vagy Romániához csatolt területek valamelyikén lakott és hogy ma is állampolgár Romániában. A beváltás 2 : 1 arányban fog történni.

Jugoszláviában tovább tart a defláció. Belgrádból jelentik, hogy az új pénzügyminiszter tovább is fentartja a deflációs politikáját. A kormánynak ezzel az a célja, hogy a dinár árfolyamát megóvja és fokozatosan igazi értékére emelje.

A jugoszláviai malmok a liszt kiviteli illetékek eltörlesztéséért. Belgrádból jelentik: A vajdasági malmok a liszt kiviteli illetékek eltörlesztését kérték a kormánytól, arra való hivatkozással, hogy a jugoszláviai gabonából örölt magyar liszt versenyezni tud a vajdasági liszttel.

Egy budapesti bank kényszeregyezése. Budapestről jelentik: A Magyar Építőipari Bank Rt. kényszeregyezési eljárás megindítását kérte maga ellen. A kényszeregyezési eljárás lefolytatásával a Pénzügyi Központot bízzák meg.

A Ganz Danubius osztaléka. Budapestről jelentik: A Ganz-Danubius-gyár pár nappal ezelőtt megtartott közgyűlésén úgy határoztak, hogy az elmúlt évre részvényenként 40 000 korona osztalékot fizetnek.

Fuzionált az Angol-Magyar és a Lloyd Bank. A londoni „Financial News“ értesülése szerint az Angol-Magyar Bank és a Lloyd-bank fuzionálás megvalósulása esetén öt Lloyd-bank részvényt fognak egy új részvényre becserelelni.

A mai valutapiac

A mai valutapiacra általában lanyhaság uralkodott. Az árak fokozatosan estek. Nagy kínálattal szemben semmi kereslet nem volt. Gyenge forgalom mellett a következő árak alakultak ki: Osztrák korona 330—334, magyar korona 350—360, cseh korona 640—645 svájci frank 40 60—40 80, dollár 213 00—214 00, francia frank 12 10—12 20, font sterling 975—975, olasz lira 9 65—9 70.

Valutapiac augusztus 22-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1186, Berlin —, London 975, New York 216 00, Róma 970, Zürich 40 95, Bécs 30 60, Prága 650, Budapest —.

Bukarest. Valuták: Napoleon 800 00, márká 50, leva 150, török lira 110, font sterling 980, francia frank 1215, svájci frank 41 00, olasz lira 990, irachma 380, dinár 260 00, dollár 214 00, lengyel márká 41 00, osztr. korona 32 00, magyar korona 28 00, cseh korona 640

Zürich. Nyitás — Zárás: Berlin 127 00—127 00, Amsterdam 206 7/8—207 00, New York 533 50—533 25, London 2404 50—2401, Páris 2920 00—2890, Milano 2367 00—2367, Prága 1600 00—1600 00, Budapest 69 50—69 50, Belgrád 625 00—625 00, Bukares: 245 00—245 00, Varsó 103 00—103 00, Bécs 75 1/8—75 1/8.

Ezüst váltópénz Németországban. Berlinből jelentik: A német kormány 150 000 kilogram ezüstöt vásárolt Amerikában, amelyből ezüst váltópénzt veret.

Ratifikálás előtt a cseh-magyar pénzügyi egyezmény. Prágából jelentik: A Csehszlovákia és Magyarország között létrejött egyezmény ratifikáló okmányait rövidesen kicserélik.

CLUJI II. ORSZÁGOS MINTAVÁSÁR

AUGUSZTUS 31—SZEPTEMBER 14.

Vaskereskedelmi R. Satu-Mare bejelentette részvételét a kolozsvári mintavásárra. Kiállítási hely: I. udvar.

Unio Saptaryar, Satu-Mare bejelentette részvételét a kolozsvári mintavásárra. Kiállítási hely: II. em. 14.

Mártonffy Testvérek szücsök szörmenagyáruháza és szücsipartelepe Cluj, bejelentette részvételét a kolozsvári mintavásárra. Kiállítási hely: II. em. 16.

Industria Română de Tesături Imprimare S. A. Mediaş részt vesz a mintavásáron. Kiállítási hely: B. I. em. 27.

Vitrometan Glashütten Werke A. G. Mediaş, kiállítja a kolozsvári mintavásáron gyártmányait. Kiállítási hely: B. I. 28.

Mártonffy Testvérek szücsök szörmenagyáruháza és szücsipartelepe Cluj, tisztelettel

meghívja

t. c. vevőit és az érdeklődőket szenzációs mintáruik kiállítására a cluji mintavásáron. Kiállítási hely: II. em. 16.

Déry Lajos szücsmester, Cluj tisztelettel

meghívja

t. vevőit a cluji mintavásáron megrendezett kiállítására. Kiállítási hely: II. em. 17.

Lang Rosenthal et Palmholt üvegnagykereskedés Braşov, tisztelettel

meghívja

t. vevőit a cluji mintavásáron megrendezett kiállítására. Kiállítási hely: B. I. em. 28.

Mezőségi Iparvállalat Ghirls tisztelettel

meghívja

t. vevőit és az érdeklődőket a cluji mintavásáron megrendezett kiállítására. Kiállítási hely: C. pavilon 49.

(Mintavásári propaganda iroda)

mirjamok és diszkótéses imakönyvek, valamint az összes ünnepi rituális cikkek dus választékban

megérkeztek

és legolcsóbban Cluj, Str. St. O. Iosif 2. sz. alatt a

„SAFRUTH“

zsidó könyvek kereskedésben szerezhetik be. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Viszonteladónak nagy árkedvezmény

HA FINOM CUKORKÁT AKAR, KÉRJEN „MELISSÁ“-T!

Cluj telefon 6-48 és 6-65

(Lloyd 2243)

Cluj, telefon 6-48 és 6-65

Vas
res—Ká
Nagyvá
toria—N
válogato
komb. 7
Buk
CFR 4:
erőt kép
(Consta
Külf
Sparta
Nürnberg
Fürth—
Sp Vg F
W&C (V
8:2. Vá
Opát
jelentik:
visszatér
ben fog
A kis
kedden.
reggeltől
ból, hogy
tájékozdó
Az M
Budapest
leszerződte
kapusát is
Meste
vizét. B
nemzetköz
gára a Cs
jéggel hű
nemetekne
minden sz
Nemze
zetközi ver
Tammerfor
Klemberg
győzelmet,
néhány ige
kesebb Tu
lának 300
győzelme.
és 31 perc
1. Nicklan
170 cm. R
futás: Hal
09 3 wp. 4
Az MS
Marosvásárh
megrendezi
és 31-én. A
igérték rész
A NAC
megkezdődöt
részvesznek
eredményei
Ifjusági
mann ellen
(Törekvés) e
Czegledi (NS
győz Kovács
Sándor (Dab
győz Waldm
győz Waldm
győz Nieener
(MSE) győz
(MSE) győz
Férfi egy
Herschkovits
győz Grosz
(SE) győz Fa
Vegetes p
Kendéné győ

I Na
Euge
Cluj, P

SPORT

Vasárnapi program. Kolozsvár: CFR Mures—KAC, a KAC országos atlétikai versenye. **Nagyvárad:** Victoria—NAC. **Nagyszalonta:** Victoria—NSCMTE. **Brassó:** Marosvásárhely—Brassó válogatott. **Székegyudvarhely:** Hargita—Haggibbor komb. **Torda:** TSC—Törökvs.

Bukaresti eredmények. Sporting (Kisenev)—CFR 4:1 (1:1). A kisenevi csapat kiváló játékerőt képvisel. **Makkabi (Bukarest)—Val Vartej (Constanza) 1:1 (1:1).**

Külföldi eredmények. (Kedl.) **Pardubitz.** Sparta Prága—SK. **Pardubitz 3:0, Kiel. IFC Nürnberg—Holstein Kiel 4:1, Hamburg. Sp Vg Fürth—Altena 3:3 (0:2), Hannover. (Szerda.) Sp Vg Fürth—Arminia 2:2 (0:2). **Grac. GAK—WAC (Bécs) 2:2, Boroszló. Lípce—Boroszló 3:2.** Városközi mérkőzés.**

Opata visszatért Budapestre. Budapestről jelentik: A brünni Makkabea magyar játékosai visszatért Budapestre és tovább is az MTK színeiben fog játszani.

A kispesti AC-nak hét csapata játszott kedden. Budapestről jelentik: A KAC kedden reggeltől estig hét csapatot játszatott abból a célból, hogy az egyes csapatok összeállítására nézve tájékozódást szerezzen.

Az MTK kondíció-tréner is szerződött. Budapestről jelentik: Az MTK kondíció-trénernek leszerződött Takács Bélát, az FTC és MTK volt kapusát is az angol tréner mellé.

Mesterségesen hűtötték le a Császárfürdő vizét. Budapestről jelentik: A német—magyar nemzetközi uszóverseny előtt a németek kívánságára a Császárfürdő uszójának vizét két székér jéggel hűtötték le. Azonban ez sem használta a németeknek s a hitvány magyar uszók majdnem minden számban győztek.

Nemzetközi verseny Tammerforsban. Nemzetközi verseny színhelye volt vasárnap a finnországi Tammerfora A gerelydobás kivételével, melyben **Klemberg (esz)** aratott 58-01 méteres dobásával győzelmet, minden számban a finnek győztek s néhány igen kiváló eredményt értek el. Legértékesebb **Tunlos 14-80 m-es hármassugrása és Ritolának 3000 és 10000 méteren kivított kettős győzelme.** Idők: 8 p. 40-3 mp. a 3000 méteren és 31 perc 20-5 mp. a 10000 méteren. **Súlydobás: 1. Nicklander 13-97 mp. Magasugrás: Henlander 170 cm. Rúdugrás: Irjola 360 cm. 100 m. síkfutás: Halme 11 mp. 1500 m.: Exgerst 4 perc 09-3 mp. 400 m síkfutás: Bylen 50-6 mp.**

Az MSE nemzetközi uszóversenyt rendez. Marosvásárhelyről jelentik: Az MSE ez évben is megrendezi nemzetközi uszóversenyt, augusztus 30. és 31. évi. A nemzetközi uszóversenyre már megkezdtek részvételüket a legjobb magyar versenyzők.

A NAC nemzetközi tenniszversenye már megkezdődött s azon a romániai játékosokon kívül résztvesznek a magyar versenyzők is. Az első nap eredményei:

Ifjusági férfi egyes: Páros (NAC) győz Baumann ellen 6:4, 6:4, Bleier (NAC) győz Meer (Törökvs) ellen 6:0, Hershkovits (NAC) győz Czeglédi (NSE) ellen 6:1, 6:2, Karlos (Törökvs) győz Kovács ellen 6:2, 6:2, Straub (KAC) győz Sándor (Debrecen) ellen 6:0, 6:1, Panajoth (MSE) győz Waldmann ellen 7:5, 6:1, Petrovits (NSE) győz Waldmann II. ellen 6:4, 6:2, Láczi (Tör.) győz Nieener (NAC) ellen 6:3, 6:3. **Berekméri (MSE) győz Beto (NSE) ellen 6:1, 6:1, Gárdos (MSE) győz Barna (NSE) ellen 6:1, 6:2.**

Férfi egyes 1. o.: Kelemen Aurél MAC győz Hershkovits NAC ellen 6:1, 6:3, dr. Kiss MSE győz Grosz NSE ellen 7:5, 6:4, Tereh (Szatmári SE) győz Farkas (Arad) ellen 6:2, 6:2.

Vegyes páros: Göncz Lajos (Budapest) és dr. Kendéné győz Peskutin—Stern pár ellen 6:1, 6:1.

Női egyes: Reisinger NAC győz Csató Ilona NAC ellen 6:3, 6:4.

Férfi páros: Hegedűs—Petrovits győz Krausz—Mon pár ellen 6:2, 6:2, Penajoth—Róthi MSE győz Hegedűs—Petrovits ellen 6:2, 6:2, Tereh—Keresztes győz Straub—Baumann ellen 6:4, 6:1.

Férfi egyes 1. o.: Blayer NAC győz Dobolyi Elit ellen 6:0, 6:1, Soltész NSE győz Krausz NSE ellen 6:2, 6:1, Róthi MSE győz András NAC ellen 6:8, 6:4, 6:3, Sere Törökvs győz Deutsch ellen 7:5, 6:3.

Az MTE atlétikai versenye. Budapestről jelentik: A budapesti MTE által rendezett Lichter vándordíjas atlétikai versenyt az MTK nyerte meg. Az 1500 m. gyaloglásban első lett Fekete (ESC) 6 perc 26 mp. **(Országos rekord!).** A Lichter vándordíjas ötös csapatversenyben 97 futó iadult. **Egyéni győztes Kulcsár (MAC) 15 p. 19-7 mp.**

A Haggibbor kombinált csapata vasárnap Szászrégenben játszik az ottani Törökvs jóképességű csapatával. Felhívtnak a játékosok, hogy szombat délután 6 órakor a „Patria”-kávéház felső helyiségében jelenjenek meg az elutazás megbeszélése végett.

A Haggibbor első csapata a következő felállításban szerepel Székelyudvarhelyen: Rosenfeld, Pollák, Lazarovits, Wessel, Braun, Klein, Mózes, Farkas, Katz, Ankrant, Reményi, Makala, Baumzweig B.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Zilahy Lajos: Süt a nap. (Bemutató a kolozsvári Magyar Színházban.) A tegnapi bemutatóról szólva, szokás ellenére elsősorban magát az előadást kell méltatni. Az előadás a színház bomlásnak indult drámai társulatának lesújtó képét mutatta. Sok jó és még több rossz előadást értünk már meg ebben a színházban, de az, hogy súlyos karakter-szerepekre kardalososokat és szinpadit ujoncokat állítsanak be, a tegnapi estig valami elképzelhetetlen volt a színházlátogató közönség előtt. A tegnapi bemutatót aztán annál bővebben kijutott a részünk ebből az elképzelhetetlenségéből és ezzel a kolozsvári drámaegyüttesnek sikerült az erdélyi vidéki társulatok kétes értékű nivójára jutni. Az egyik fő női karakterszerpet Szabó Sándorné játszotta, de ez még csak hagyján. Beteges szintű hangja még csak megfelelt valahogy a szerep tartalmának. De egy másik női szerepet (a postamesterne lányát) egy másik kórta hölgy, Balla Ibolyka „alakította”. És még ő rajta is túltett művészi alakítás tekintetében Jung János ujonnan szerződött tag, akinek egyetlen mentsége, hogy életében még nem igen fordult meg sokszor a szinpadon. Egy nagy naturburs szerepet játszottak vele. Az egész előadásra jellemző, hogy Marsi Gizi játéka a fő női szerepben az est legjobb alakításai közé tartozott. Ezzel elmondottunk mindent — és ezt azért, mert véleményünk szerint a drámai társulat erősen rászorul a reorganizálásra, ha el akarja kerülni azt, hogy teljesen a vidéki társulatok nivójára jusson.

A darab, minden kurzus-ize mellett is, kedves és szórakoztató, ha csak nem akarunk benne költői értéket vagy társadalmi megfigyeléseket fölfedezni. Költői szempontból hazug és émelgyős a lírája, társadalmi szempontból veszedelmesen hazug a cselekménye és a legtöbb alakjának megvilágítása. Inkább egy szentimentális operettlibrettó ez zene nélkül, semmint az embert tükröző irodalmi alkotás. De még így is szórakoztató szinpadit hatása van, ha csak rátermett színészek a tájk elő. A tegnapi estén ez nem történt meg. A már említettek kivül, a főbb szerepeket Laczkó Aranka, Miklóssy Margit, Táray Böske, Forgács, Szentgyörgyi, Mihályfy, Izsó és mások játszották. Tarnay Teri, R. thely és Leövey Leó jók voltak. (g)

Heti műsor

Szombat d. u. fél 4-kor: Az ördög [Méréselt hely-árakkal, sorozatszám 10.]

Szombat este 8-kor: Lya Lea [Ünnepi előadás, Bródy Sándor emlékeztetőre, Janovics Jenő föllépésével, sorozatszám 11.]
Vasárnap d. u. fél 4-kor: A biboros [Méréselt hely-árakkal, sorozatszám 12.]
Vasárnap este 8-kor: B névtelen asszony [Lengyel Vilmos bucsuföllépésével, sorozatszám 13.]
Hétfő: Süt a nap [Ujdonság 3-adszor, sorozatszám 14.]

MOZGÓK MŰSORA

Select-Mozgó. Szombat, augusztus 23. *A sejk.* Rejtjelmes dráma 6 felvonásban, Ahmed Ben Hasan szultán elbeszélései után. Főszerepben Agnes Ayres és Rodolpho Valentino.
Uránia-Mozgó. Szombat, augusztus 23. Rendkívüli szenzáció. *A halál létrája.* Nagy kalandor és cirkuszdráma 6 felvonásban. Főszerepben az ismert atléta és akrobata: Luciana Albertini (Sámson).
Apolló-Mozgó. Szombat, aug. 23. *A nőstény tigris.* Nagy vadállatos kalandor film 5 felvonásban. Ha-Ra Fi, Főszerepben Barl de Vogt. Műsoron kívül egy bohózat: „Ó”-vel.

Eladó jól berendezett férfidivat-árúüzlet gazdag áruraktárral, Kolozsvár egyik legforgalmasabb utcájában, többévi szerződéssel. Információkkal a Rudolf Mosse hirdetési vállalat Cluj szolgál

Zsák Zsineg Kötél
HAVAS DEZSÓ TIMISOARA

Gépszij!
Különböző bel- és külföldi talp és finomaru, cserző anyagok, valamint gépszij prima külföldi versenyképes árban kapható
Sámson Manó
börüzetében, Cluj, Str. Regina Maria 12. (volt Deák Ferenc-u. 12.) Telefonszám 889. Lakás 387. Iróda Cal. Reg. Ferdinand 34. R. Mosse 4002

Üzletátadás!
Vidéki megyei központi városban részvénytársaság felhagyván, eladóvá teszi **textil- és bőrosztályainak** összes raktáron levő áruit jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett, akár egy tételben, akár több nagyobb tételben. — A bőrosztály főtéri üzlet-helyiségének s a raktár-berendezései valamint irodai berendezések, pénzzsekények stb. szin- A bőrosztály, üzlet-berlete tén **eladók.** helyiség és raktár-berlete egy évre átruházható, további időre tulajdonossal létesíthető megállapodás.
Cim:
Radio Reclama Romana S. S.-nál — Cluj.

Ruha- és bélés selyemkülönlegességek
Nagy alkalom!

Figyelem!
Női és férfi, angol és francia szövetségűjdonások!

Eredeti Schvöll-vásznak és damasztok (gyári árban)
Rendkívül olcsó árak!

Eugen Landesmann Cluj, Piața Unirei (Róter) 17 „LA CORSO” női divat-különlegességek áruháza

ÁRAGOS
BER 14.
u-Mare be-mintavására.
re bejelentette. Kiállítási hely
szőrmenagy-jelentette rész-Kiállítási hely:
sáurul Im-vesz a mintam. em. 27.
erke A. G. rá-áron gyárt. I. 28.
zúcsök telepe Cluj,
szenzációs mintavásáron.
er, Cluj
megrendezett a. 17.
Imbert telettel
megrendezett em. 28.
t Ghirls
Cluj mintav. Kiállítási
roda)
tek
2. sz. alatt a
TH
ezrethetik be. közöltetnek. dvezmény
T!
6 6 - 6 5

APRÓHIRDETÉSEK

Magyarországi és külföldi szövetudonságok raktáron. Első osztályu munka készül.

Herkovits Jenő

uri szabóságát áthelyezte
Str. Vlahuța és Str. Iuliu Maniu sarok.
Állandó bel- és külföldi szövetudonságok raktáron. Első osztályu munka készül.

Perzsa és szmirna szövetanyag jutányos áron kapható és megrendelhető bármily méretben a
Govoara-
szál Cluj, Strada Londrei (Hosszu-utca) 26. Kérjen árajánlatot. 1670

Barzel

Fierarie Vasüzlet

Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 13

Telefon 1049

10-14 éves urileánykát teljes ellátásra zongorahasználattal elvállalunk. Fizetést részben természetben is elítogadjuk. Szobotka, Str. Jorga (Jókai-utca) 9 7681

Fiatl segédet ki üvegezésben és képerkezésben jártas, felvesz Schwimmer Ernő üvegüzlete Dej, 7658

Hölgyek figyelmébe!

Mindennemű modern hajmunkák, tambourin választék, kizárólag elsőrendű anyag s készítmény, L'Oréal-Henné minden színben kapható. Megrendelést vidékre is eszközölök. Vágot hajat kicsinyben és nagyban veszek. —
Mussa Gyula Cluj Str. Memorandului 10

Keresek azonnali belépésre rőfös és divatszakkamabeli izr. vallásu segédet, román, magyar nyelvtudással. Szombaton zárva. Fize és megegyezés szerint. Ajánlatok Ráth József divatruházba, Vulcan, küldendők. 7676

Házvezetőnőnek kerestek családtagi pozícióval idős házaspárhoz intelligens jól főző vallásos zsidónő, levelek vagy bemutatkozás Erzsébet-ut 36 Földszint.

Keresek ort. uri családnál két személy részére szobát ellátással. Leveleket „Ellátás” jelíge a kiadóba kérek. 7689

Magyar, román gépíró, ki pénztárkezelésben jártas, alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 7691

Elsőrangú előimádkozó főúnnepre állást keres. Cim Klein Calea Traian 11 7690

Főnövelő, elsőrangu munkaerő, sok évi gyakorlatall állást keres. Megkereséseket „Disponens” jelígen a kiadóba kér. 7679

Comunitatea izr. orth. aut, Cluj (Kolozsvár) Strada Dubarilor No. 1. 7696

Negyven éves szőke, molett, izr. fél millió lei vagyonnal és üzlettel bíró önálló nő, egy gyermekkel hozzáillő férjet keres. Leveleket „Fakereskedő” jelíge a kiadóba kér. 7678

Fiatl segédet női és férfi divat szakmából kikapartrendezésben jártast azonnali belépésre keresek. Ajánlatok eddigi működés és fizetési igények megjelölésével Kolozsvári Lajos cég Bánfihunyad 7693

Főtéren irodával és iparengedéllyel rendelkezem pénzes társat keresek. Megkereséseket „Sürgős” jelíge a kiadóba kérek. 7692

Izraelita, fiatal kereskedő ki jelenleg Parisban tartozkodik komoly szándékkal ismeretséget kötne intelligens uri lánnyal. Leveleket „Paris” jelíge a kiadó továbbit. 7697

Ha ön

művészi

Blondel

és más kereteket óhajt venni, okvetlen keresse fel

SOMLYAI MIHÁLY

keretkészítő és aranyozó műhelyét Kolozsvár, Str. Iuliu Maniu 7. szám.

Egy ügyes rőfös és konfekciós kereskedő segéd azonnali felvételük. Berkovits Gidáli kereskedő Vulkan. 7688

Keresek 5 éves tiamhoz jó házból való nevelőnt Bermann Leon Toplița-Romana 7695

Jó forgalmu sátor bérbe kiadó. Ertekezni Boldog-utca 14.

Deák Ferenc-utca 12.

Centrala Textilor Textilközpont

férfi és női gyapjuszövetek. Bélésáruk.

Lloyd 2899

Legjobb gyermekápoló

HÖFER 1. számú gyermekhintőpora, HÖFER Baby Creme, Kapható az összes patikákban, drogeriákban és illatszertárakban, továbbá Kolozsváron Emkedrogeriában, Rózsa „Royal“-drogeria, Demeter-, Hintz- és Flohr-patikákban.

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop (volt Brassay-utca) 10 szám.

Telefon 758

INDUSTRIA TEXTILA ARADANA SOCIETATE ANONIMA

Románia legnagyobb textilgyára Arad

ARADI TEXTILGYAR RÉSZZVÉNYTARSASÁG

Eredeti francia
Ólomserézet

minden nagyságban, raktárról azonnal szállít

„Mecano” R.-t. fiókja
Cluj, Calea Victoriei 45. Telefon Int. 356.

Telefon 493

Telefon 493

Írógépek

„ROYAL” - „STOEWER”
„MERCEDES” - „ERIKA”

Állandóan raktáron. — Mindennemű írógépekkel legolcsóbb beszerzési forrás. Speciális javító műhely! Javításokért garanciát vállal

Finkler Antal Cluj

Írógépvállalat, Calea Regele Ferdinand, (a nagy vashíd mellett)

Tűzifa aprítógépeket

kőfűrészes állványokat, szállítható motoros kőfűrészeket, hasító gépeket, teljes tűzifaaprító telep berendezéseket fűrészgári

valamint

asztalosipari gépeket

kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Mecano Rt.

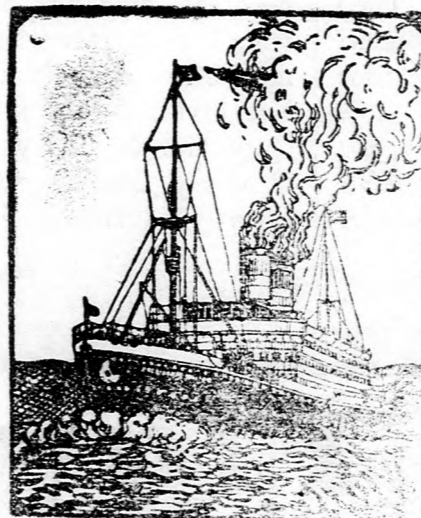
fiókja, Cluj, Calea Victoriei 45. (v. Kossuth L.-u.) Telef. Int. 356.

Fiók: Egéres

LADAGYAR

Mindennemű ládákat és fadobozásokat összeszerelt és szétbontott részekben megrendelésre azonnal készítek és bárhol szállítok a legolcsóbb áron

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár Cluj, Strada Cernăuți (volt Kajántól-ut) 1 sz

Figyelem!

A QUOTA
Dél-AMERIKÁBA
NEM TELJES

miután az odaváló bevándorlás korlátlan. Aki tehát Argentiniába vagy Braziliába gyorsan akar utazni, az írjon azonnal prospektusért

Cosulich Line
Bucuresti, Cal. Grivitei 181

Legolcsóbb és legkényelmesebb ut AMERIKA, CANADA, ARGENTINA és BRAZILIÁBA.

Vasuti utazás tartama a hajóig csak 48 óra! Csak egy határ

SZERKESZTŐ

ELVÁLTAL

Cluj-Kolozsvár

L. Pop, (Br)

Telefon: 1

és kiadó

Zs. N. Sz

A kéziratok szerkesztő

sendők. Kéz

a dunt

1924 augusztus

L

A német

egyezmény

ötletes m

az erőszak

vel diktált

egyezmény

kezebe adt

tolások dik

kereskedelm

jait és így

nyét mir

delmi mér

ez azonban

forma ha

Franciaors

adós egye

fogja meg

leigazott e

pett. Állit

ben elsőso

részére a

képen áll:

1. A jó

sága megsz

jogköre m

felügyelője

geknek, há

a jegyban

és külön bi

2. Dönt

politikája

szankció ke

3. A

fizetik.

4. Vissz

a német ré

teljesen me

dasági kiür

5. Vissz

vatalnokok

6. A m

ipart majd

a teljes rep

semmissülne

7. Ném

százmillió a

bank ném

kormányzó

8. Ném

ujjaépítési

hogya a f

aranyárka

csalatosan

képességéve

és a maga

megint a n

függni és a

lehetőségek

mint Nyuga

metország

budgetjét e

a következő

1. Csak

Ruhr-vidék

jának a ku

2. Bizto

sokra és így

közötti össz

3. Megv

reskedelmi

4. Lény

hadsereg kö

szüntetése k

5. Megv

gok rendezé

6. Néme

adásával Fr